

Nr 95.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1924 kl. 3 e. m.

Memorial, i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut angående framlagt sammanjämningsförslag i fråga om Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under punkterna 121 och 122 av åttonde huvudtiteln gjorda framställningar angående lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter samt tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid privatläroverken.

(2:a avd.)

1:o)

I den till riksdagen den 2 januari 1924 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1924—1925 hade Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, i avseende å åttonde huvudtiteln, under punkt 121, föreslagit riksdagen att höja det ordinarie förslagsanslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, nu 450,000 kronor, med 30,000 kronor till 480,000 kronor.

I sitt utlåtande nr 34, punkt 2, hade statsutskottet hemställt, att riksdagen måtte

a) besluta, att mom. 3 och 4 i avdelningen A) av de utav riksdagen antagna bestämmelserna angående avlöning av lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter samt angående statsunderstöd åt dessa läroanstalter m. m. skola hava följande ändrade lydelse:

3. Den tjänstgöring, som här avses, skall vara förlagd till klasserna över de förberedande eller till läsavdelning av med skolan förbundet högre lärarinneseminarium.

4. Med full tjänstgöring förstås, vad angår stadium, motsvarande real- och flickskola, undervisning under 24 till 28 timmar i veckan och, vad angår stadium, motsvarande gymnasiet, undervisning i den omfattning, som är föreskriven för lektor vid högre allmänt läroverk.

b) föreskriva, att såsom villkor för lärarpersonalens avlöning vid statsunderstödda enskilda läroanstalter enligt de av riksdagen antagna grunderna skall gälla:

Uppdelning i parallellavdelningar av årsklass sker med iakttagande därav, att, vad angår stadium, motsvarande real- och flickskola, minst 35 och beträffande stadium, motsvarande gymnasiet, minst 30 lärjungar komma på varje avdelning inom årsklassen, innan ny avdelning inom densamma upprättas, dock att, där bristande lokalutrymmen därför lägga oöverkomliga hinder i vägen, antalet lärjungar må i fråga om stadium, motsvarande real- och flickskola, efter skolöverstyrelsens beprövande kunna begränsas till minst 30.

c) föreskriva, att för läsåret 1924—1925 skall gälla följande övergångsstadgande:

Därest vid någon läroanstalt en tillämpning av de under a) och b) angivna bestämmelser och villkor skulle medföra, att, även sedan eventuellt anställda timlärare entledigats och efter uppnådd pensionsålder kvarstående lärare avgått, jämväl sådan lärarinna med full tjänstgöring skulle behöva entledigas, vilken under minst två läsår varit anställd å innehavande tjänst, må efter skolöverstyrelsens beprövande jämkning i sagda bestämmelser och villkor vidtagas därhän, att entledigande av dylik lärarinna med full tjänstgöring icke behöver under ifrågavarande läsår äga rum; ägande Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av detta övergångsstadgande må finnas erforderliga.

d) uppföra det ordinarie förslagsanslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter med oförändrat belopp, 450,000 kronor.

I en vid denna punkt fogad reservation hade herrar *S. H. Kvarnzelius*, *H. F. Lamm*, *E. A. Hallin*, *J. Jeansson* och *A. R. Rooth* hemställt, att riksdagen måtte

a) höja det ordinarie förslagsanslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, nu 450,000 kronor, med 30,000 kronor till 480,000 kronor;

b) i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning i vissa uti den av herr *S. H. Kvarnzelius* m. fl. vid punkten 2 av utskottets utlåtande nr 34 fogade reservationen angivna hänseenden samt för 1925 års riksdag framlägga det förslag, vartill denna utredning måtte kunna giva anledning.

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag hade första kammaren antagit det förslag, som innefattades i den av herr *S. H. Kvarnzelius* m. fl. vid punkten angivna reservationen, varemot andra kammaren bifallit utskottets hemställan med den ändring, att i det under c) intagna övergångsstadgandet orden »minst två läsår varit anställd å innehavande tjänst» utbyttes mot »minst två läsår i denna egenskap varit anställd vid läroanstalt, varom nu är fråga».

I memorial nr 62 framlade utskottet förslag till sammanjämkning av de skiljaktiga beslut, vari kamrarna således stannat. Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren avslagit utskottets i sådant avseende gjorda hemställan, varemot andra kammaren bifallit samma hemställan.

Då alltså de stridiga beslut, vari kamrarna tidigare i detta ärende stannat, icke blivit sammanjämkade och frågan om den av första kammaren i mom. b) beslutade skrivelsen härigenom förfallit, får utskottet jämlikt § 65 riksdagsordningen för ärendets avgörande i övrigt medelst gemensam omröstning föreslå följande voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill,

att riksdagen må höja det ordinarie förslagsanslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, nu 450,000 kronor, med 30,000 kronor till 480,000 kronor,
röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej har riksdagen i likhet med andra kammaren

a) beslutat, att mom. 3 och 4 i avdelningen A) av de utav riksdagen antagna bestämmelserna angående avlöning av lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter samt angående statsunderstöd åt dessa läroanstalter m. m. skola hava följande ändrade lydelse:

3. Den tjänstgöring, som här avses, skall vara förlagd till klasserna över de förberedande eller till läsavdelning av med skolan förbundet högre lärarinneseminarium.

4. Med full tjänstgöring förstås, vad angår stadium, motsvarande real- och flickskola, undervisning under 24 till 28 timmar i veckan och, vad angår stadium, motsvarande gymnasiet, undervisning i den omfattning, som är föreskriven för lektor vid allmänt läroverk.

b) föreskrivit, att såsom villkor för lärarpersonalens avlöning vid statsunderstödda enskilda läroanstalter enligt de av riksdagen antagna grunderna skall gälla:

Uppdelning i parallellavdelningar av årsklass sker med iakttagande därav, att, vad angår stadium, motsvarande real- och flickskola, minst 35 och beträffande stadium, motsvarande gymnasiet, minst 30 lärjungar komma på varje avdelning inom årsklassen, innan ny avdelning inom densamma upprättas, dock att, där bristande lokalutrymmen därför lägga oöverkomliga hinder i vägen, antalet lärjungar må ifråga om stadium, motsvarande real- och flickskola, efter skolöverstyrelsens beprövande kunna begränsas till minst 30.

c) föreskrivit, att för läsåret 1924—1925 skall gälla följande övergångsstadgande:

Därest vid någon läroanstalt en tillämpning av de under a) och b) angivna bestämmelser och villkor skulle medföra, att, även sedan eventuellt anställda timlärare entledigats och efter uppnådd pensionsålder kvarstående lärare avgått, jämväl sådan lärarinna med full tjänstgöring skulle behöva entledigas, vilken under minst två läsår i denna egenskap varit anställd vid läroanstalt, varom nu är fråga, må efter skolöverstyrelsens beprövande jämkning i sagda bestämmelser och villkor vidtagas därhän, att entledigande av dylik lärarinna med full tjänstgöring icke behöver under ifrågavarande läsår äga rum; ägande Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av detta övergångsstadgande må finnas erforderliga.

d) uppfört det ordinarie förslagsanslaget till lönetillägg åt lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter med oförändrat belopp, 450,000 kronor.

2:o)

Under punkten 122 av statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln, hade Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

dels för beredande under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 av tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid enskilda mellanskolor, högre flickskolor, högre goss- eller samskolor samt enskilda lärarinneseminarier anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 2,450,000 kronor;

dels bestämma, att den tillfälliga löneförbättringen skall i sin helhet gäldas av statsmedel samt utgå efter följande grunder:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer den, som under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 eller någon del av nämnda tid är anställd i egenskap av föreståndare, ämneslärare med full tjänstgöring, timlärare eller övningslärare vid sådan enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola eller enskilt lärarinneseminarium, som åtnjuter understöd från det i riksstaten uppförda gemensamma reservationsanslaget till privatläroverk.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår med följande belopp utöver föreskriven minimiavlöning eller, där föreskrift om minimiavlöning saknas, utöver den avlöning, som för motsvarande tjänstgöring i medeltal utgått under åren 1913—1915:

a) till en kvinnlig föreståndare vid högre flickskola och enskilt lärarinneseminarium samt en föreståndare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola och högre goss- eller samskola med 1,500 kronor för år;

b) till ämneslärare med full tjänstgöring, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,400 kronor, med 1,500 kronor för år samt, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,200 kronor, med 1,200 kronor för år;

c) till manlig timlärare vid enskild mellanskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 60 kronor för veckotimme och år,

dock beträffande lärare vid högre goss- eller samskola endast för det antal veckotimmar, som för vederbörande läroanstalt tagits i beräkning vid bestämmande av det särskilda understödet för anlitande i större omfattning av manliga lärarkrafter;

d) till manlig timlärare vid högre flickskola med 50 kronor för veckotimme och år;

e) till kvinnlig timlärare vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 50 kronor för veckotimme och år;

f) till övningslärare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 40 kronor för veckotimme och år.

3) Den tillfälliga löneförbättringen utgår, vad angår enskild mellanskola och högre flickskola, under förutsättning att en summa, motsvarande 20 procent av det sammanlagda till lärarpersonalen vid vederbörande skola i tillfällig löneförbättring under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 utgående beloppet, varder för skolans verksamhet för nämnda tid i övrigt anslagen av kommun eller enskilda donatorer eller utgår av medel, som eljest stå till vederbörande läroanstalts förfogande;

dels ock förklara, att det må ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga.

Under punkten 3 av sitt utlåtande nr 34 hade utskottet hemställt, att riksdagen måtte

A) för beredande under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 av tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid enskilda mellanskolor, högre flickskolor, högre goss- eller samskolor samt enskilda lärarinneseminarier anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 2,100,000 kronor;

B) bestämma, att till lärare vid sådan enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola eller enskilt lärarinneseminarium, som åtnjuter understöd från det i riksstaten uppförda gemensamma reservationsanslaget till privatläroverk, må utgå tillfällig löneförbättring, under förutsättning att vid anordnande av undervisningen inom vederbörande läroanstalt ävensom i övrigt följande villkor och bestämmelser iakttagas, nämligen,

1) att uppdelning i parallellavdelningar av årsklass sker med iakttagande därav, att vad angår stadium, motsvarande real- och flickskola, minst 35 och beträffande stadium, motsvarande gymnasiet, minst 30 lärjungar komma på varje avdelning inom årsklassen, innan ny avdelning upprättas inom densamma, dock att, där bristande lokalutrymmen därför lägga oöverkomliga hinder i vägen, antalet lärjungar må i fråga om stadium, motsvarande real- och flickskola, efter skolöverstyrelsens beprövande kunna begränsas till minst 30;

2) att medeltjänstgöringstiden vid läroanstalten för ämneslärare med full tjänstgöring — föreståndare däri ej inberäknad — uppgår till ungefär 26 timmar i veckan å stadium, motsvarande real- och flickskola, samt å stadium, motsvarande gymnasiet, till ungefär 21 timmar i veckan;

skolande dock beträffande läsåret 1924—1925 gälla följande övergångsstadgande:

Därest vid någon läroanstalt en tillämpning av de under 1) och 2) angivna villkor och bestämmelser skulle medföra, att, även sedan eventuellt anställda timlärare entledigats och efter uppnådd pensionsålder kvarstående lärare avgått, jämväl sådan lärarinna med full tjänstgöring skulle behöva entledigas, vilken under minst två läsår varit anställd å innehavande tjänst, må efter skolöverstyrelsens beprövande jämkning i sagda villkor och bestämmelser vidtagas därhän, att entledigande av dylik lärarinna med full tjänstgöring icke behöver under ifrågavarande läsår äga rum; ägande Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av detta övergångsstadgande må befinnas erforderliga;

3) att storleken av de vid vederbörande läroanstalt normalt utgående terminsavgifterna underställes skolöverstyrelsens prövning och fastställelse;

4) att vederbörande läroanstalts räkenskaper i den ordning, Kungl. Maj:t bestämmer, insändas till riksräkenskapsverket för granskning;

C) bestämma, att den tillfälliga löneförbättringen skall i sin helhet gäldas av statsmedel samt utgå efter följande grunder:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer den, som under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 eller någon del av nämnda tid är anställd i egenskap av föreståndare, ämneslärare med full tjänstgöring, timlärare eller övningslärare vid sådan läroanstalt, som under B) sägs.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår med följande belopp utöver föreskriven minimiavlöning eller, där föreskrift om minimiavlöning saknas, utöver den avlöning, som för motsvarande tjänstgöring i medeltal utgått under åren 1913—1915:

a) till en kvinnlig föreståndare vid högre flickskola och enskilt lärarinneseminarium samt en föreståndare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola och högre goss- eller samskola med 1,500 kronor för år;

b) till ämneslärare med full tjänstgöring, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,400 kronor, med 1,500 kronor för år samt, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,200 kronor, med 1,200 kronor för år;

c) till manlig timlärare vid enskild mellanskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 60 kronor för veckotimme och år, dock beträffande lärare vid högre goss- eller samskola endast för det antal veckotimmar, som för vederbörande läroanstalt tagits i beräkning vid

bestämmande av det särskilda understödet för anlitande i större omfattning av manliga lärarkrafter;

d) till manlig timlärare vid högre flickskola med 50 kronor för veckotimme och år;

e) till kvinnlig timlärare vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 50 kronor för veckotimme och år;

f) till övningslärare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 40 kronor för veckotimme och år.

3) Den tillfälliga löneförbättringen utgår, vad angår enskild mellanskola och högre flickskola, under förutsättning att en summa, motsvarande 20 procent av det sammanlagda till lärarpersonalen vid vederbörande skola i tillfällig löneförbättring under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 utgående beloppet, varder för skolans verksamhet för nämnda tid i övrigt anslagen av kommun eller enskilda donatorer eller utgår av medel, som eljest stå till vederbörande läroanstalts förfogande.

D) förklara, att det må ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av de under C) omnämnda grunder må finnas erforderliga.

I en vid denna punkt fogad reservation hade herrar *S. H. Kvarnzelius*, *H. F. Lamm*, *E. A. Hallin*, *J. Jeansson* och *A. R. Rooth* hemställt, att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag,

A) för beredande — — (= Kungl. Maj:ts förslag) — 2,450,000 kronor;

B) bestämma, att — — — — — (= Kungl. Maj:ts förslag)
— — — — — läroanstalts förfogande;

C) förklara, att — (= Kungl. Maj:ts förslag) — — finnas erforderliga.»

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren antagit det förslag, som innefattas i den av herr *S. H. Kvarnzelius* m. fl. vid punkten avgivna reservationen, varemot andra kammaren bifallit utskottets hemställan med den ändring i övergångsstadgandet under mom. B) 2), att orden »minst två läsår varit anställd å innehavande tjänst» utbyttes mot »minst två läsår i denna egenskap varit anställd vid läroanstalt, varom nu är fråga.»

I memorial nr 62 framlade utskottet förslag till sammanjämkning av de skiljaktiga beslut, vari kamrarna således stannat. Enligt utskottet tillhandakomma protokollsutdrag har första kammaren avslagit utskottets i sådant avseende gjorda hemställan, varemot andra kammaren bifallit samma hemställan.

Då alltså de stridiga beslut, vari kamrarna tidigare i denna fråga stannat,

icke blivit sammanjämkade, får utskottet jämlikt § 65 riksdagsordning för samma frågas avgörande medelst gemensam omröstning föreslå följande voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren, vill
att riksdagen må

A) för beredande under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 av tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid enskilda mellanskolor, högre flickskolor, högre goss- eller samskolor samt enskilda lärarinneseminarier anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 2,450,000 kronor;

B) bestämma, att den tillfälliga löneförbättringen skall i sin helhet gäldas av statsmedel samt utgå efter följande grunder:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer den, som under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 eller någon del av nämnda tid är anställd i egenskap av föreståndare, ämneslärare med full tjänstgöring, timlärare eller övningslärare vid sådan enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola eller enskilt lärarinneseminarium, som åtnjuter understöd från det i riksstaten uppförda gemensamma reservationsanslaget till privatläroverk.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår med följande belopp utöver föreskriven minimiavlöning eller, där föreskrift om minimiavlöning saknas, utöver den avlöning, som för motsvarande tjänstgöring i medeltal utgått under åren 1913—1915:

a) till en kvinnlig föreståndare vid högre flickskola och enskilt lärarinneseminarium samt en föreståndare, manlig och kvinnlig, vid enskild mellanskola och högre goss- eller samskola med 1,500 kronor för år;

b) till ämneslärare med full tjänstgöring, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,400 kronor, med 1,500 kronor för år samt, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,200 kronor, med 1,200 kronor för år;

c) till manlig timlärare vid enskild mellanskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 60 kronor för veckotimme och år, dock beträffande lärare vid högre goss- eller samskola endast för det antal veckotimmar, som för vederbörande läroanstalt tagits i beräkning vid bestämmande av det särskilda understödet för anlitande i större omfattning av manliga lärarkrafter;

d) till manlig timlärare vid högre flickskola med 50 kronor för veckotimme och år;

e) till kvinnlig timlärare vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 50 kronor för veckotimme och år;

f) till övningslärare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola högre,

flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 40 kronor för veckotimme och år.

3) Den tillfälliga löneförbättringen utgår, vad angår enskild mellanskola och högre flickskola, under förutsättning att en summa, motsvarande 20 procent av det sammanlagda till lärarpersonalen vid vederbörande skola i tillfällig löneförbättring under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 utgående beloppet, varder för skolans verksamhet för nämnda tid i övrigt anslagen av kommun eller enskilda donatorer eller utgår av medel, som eljest stå till vederbörande läroanstalts förfogande;

C) förklara, att det må ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga,

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren

A) för beredande under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 av tillfällig löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid enskilda mellanskolor, högre flickskolor, högre goss- eller samskolor samt enskilda lärarinneseminarier anvisat för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 2,100,000 kronor;

B) bestämt, att till lärare vid sådan enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola eller enskilt lärarinneseminarium, som åtnjuter understöd från det i riksstaten uppförda gemensamma reservationsanslaget till privatläroverk, må utgå tillfällig löneförbättring, under förutsättning att vid anordnande av undervisningen inom vederbörande läroanstalt även som i övrigt följande villkor och bestämmelser iakttagas, nämligen

1) att uppdelning i parallellavdelningar av årsklass sker med iakttagande därav, att vad angår stadium, motsvarande real- och flickskola, minst 35 och beträffande stadium, motsvarande gymnasiet, minst 30 lärjungar komma på varje avdelning inom årsklassen, innan ny avdelning upprättas inom densamma, dock att, där bristande lokalutrymmen där lägga oöverkomliga hinder i vägen, antalet lärjungar må i fråga om stadium, motsvarande real- och flickskola, efter skolöverstyrelsens beprövande kunna begränsas till minst 30;

2) att medeltjänstgöringstiden vid läroanstalten för ämneslärare med full tjänstgöring — föreståndare däri ej inberäknad — uppgår till ungefär 26 timmar i veckan å stadium, motsvarande real- och flickskola, samt å stadium, motsvarande gymnasiet, till ungefär 21 timmar i veckan;

skolande dock beträffande läsåret 1924—1925 gälla följande övergångsstadgande:

Därest vid någon läroanstalt en tillämpning av de under 1) och 2) angivna villkor och bestämmelser skulle medföra, att, även sedan eventuellt anställda

timlärare entledigats och efter uppnådd pensionsålder kvarstående lärare avgått, jämväl sådan lärarinna med full tjänstgöring skulle behöva entledigas, vilken under minst två läsår i denna egenskap varit anställd vid läroanstalt, varom nu är fråga; må efter skolöverstyrelsens beprövande jämkning i sagda villkor och bestämmelser vidtagas därhän, att entledigande av dylik lärarinna med full tjänstgöring icke behöver under ifrågavarande läsår äga rum; ägande Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av detta övergångsstadgande må finnas erforderliga;

3) att storleken av de vid vederbörande läroanstalt normalt utgående terminsavgifterna underställes skolöverstyrelsens prövning och fastställelse;

4) att vederbörande läroanstalts räkenskaper i den ordning, Kungl. Maj:t bestämmer, insändas till riksräkenskapsverket för granskning.

C) bestämt, att den tillfälliga löneförbättringen skall i sin helhet gäldas av statsmedel samt utgå efter följande grunder:

1) Delaktighet i den tillfälliga löneförbättringen tillkommer den, som under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 eller någon del av nämnda tid är anställd i egenskap av föreståndare, ämneslärare med full tjänstgöring, timlärare eller övningslärare vid sådan läroanstalt, som under B) sägs.

2) Den tillfälliga löneförbättringen utgår med följande belopp utöver föreskriven minimiavlöning eller, där föreskrift om minimiavlöning saknas, utöver den avlöning, som för motsvarande tjänstgöring i medeltal utgått under åren 1913—1915:

a) till en kvinnlig föreståndare vid högre flickskola och enskilt lärarinneseminarium samt en föreståndare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola och högre goss- eller samskola med 1,500 kronor för år;

b) till ämneslärare med full tjänstgöring, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,400 kronor, med 1,500 kronor för år samt, därest läraren åtnjuter avlöning efter den löneskala, som utgår från en begynnelseavlöning av 1,200 kronor, med 1,200 kronor för år;

c) till manlig timlärare vid enskild mellanskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 60 kronor för veckotimme och år, dock beträffande lärare vid högre goss- eller samskola endast för det antal veckotimmar, som för vederbörande läroanstalt tagits i beräkning vid bestämmande av det särskilda understödet för anlitande i större omfattning av manliga lärarkrafter;

d) till manlig timlärare vid högre flickskola med 50 kronor för veckotimme och år;

e) till kvinnlig timlärare vid enskild mellanskola, högre flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 50 kronor för veckotimme och år;

f) till övningslärare, manlig eller kvinnlig, vid enskild mellanskola, högre

flickskola, högre goss- eller samskola samt enskilt lärarinneseminarium med 40 kronor för veckotimme och år.

3) Den tillfälliga löneförbättringen utgår, vad angår enskild mellanskola och högre flickskola, under förutsättning att en summa, motsvarande 20 procent av det sammanlagda till lärarpersonalen vid vederbörande skola i tillfällig löneförbättring under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 utgående beloppet, varder för skolans verksamhet för nämnda tid i övrigt anslagen av kommun eller enskilda donatorer eller utgår av medel, som eljest stå till vederbörande läroanstalts förfogande.

D) förklarar, att det må ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av de under C) omnämnda grunder må finnas erforderliga».

Stockholm den 23 maj 1924.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, A. C. Lindblad, C. J. G. Swartz, O. U. B. Olsson, H. F. Lamm, O. Bergqvist, E. A. Hallin, J. Jeansson, I. Bergman* i Tännäs, *K. E. Andersson* i Eliantorp, *F. L. Lindqvist* och *P. A. Bergström*;
från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *K. V. Rydén, O. H:son Waldén, P. Nilsson* i Bonarp, *L. J. Carlsson-Frosterud, O. Olsson* i Kullenbergstorp, *A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *P. M. Olsson* i Blädinge, *J. Olofsson* i Digernäs, *O. Osberg, S. Persson* i Fritorp och *P. C. Jonsson* i Eskilstuna.

Reservation

vid punkt 1:o) av herrar *C. J. G. Swartz, H. F. Lamm, E. A. Hallin, J. Jeansson* och *K. E. Andersson* i Eliantorp.
